

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסדר בין גרין פילד בע"מ לבין דנשר בע"מ

1. פתח דבר

ביום 26 באוגוסט 2007 הונחה על שולחני בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסדר בין גרין פילד בע"מ (להלן: "גרין פילד"), לבין דנשר בע"מ (להלן: "דנשר"), לפיו ישתפו השתיים פעולה בהספקה והפצה של מוצרים אורגניים מסוימים לחנויות ורשתות שיווק (להלן גם: "ההסכם" או "ההסדר").

בחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי ונטלתי גם את עצתה של הועדה לפטורים ולמיזוגים. שוכנעתי, כי ההסדר אינו פוגע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), מן הנימוקים שיפורטו להלן.

2. תיאור הצדדים להסדר

גרין פילד היא חברה פרטית, העוסקת, בין היתר, ביבוא ושיווק של מזון אורגני ומוצרים אקולוגיים, והיא בעלת זכויות השיווק של מוצרים שונים בישראל.

דנשר היא חברה פרטית העוסקת בייבוא, שיווק והפצה של מוצרי צריכה ומוצרי מזון בישראל.

3. ההסכם בין הצדדים והכבילות

גרין פילד ודנשר עתידות לשתף פעולה בהספקה והפצה של מספר מוצרים אורגניים ובהם מיץ רימונים, מיץ תפוחים ומיץ עגבניות, כרוב כבוש, אבקת מרק אורגנית ורסק תפוחים אורגני (להלן: "המוצרים").

"המוצרים" או "המוצרים נושא ההסכם"). גרין פילד ודנשר יצרו ויירשמו, לפי ההסכם, סימן מסחר וסימן מותג משותפים בישראל.

בהסכם מספר כבילות, שהעיקרית בהן היא התחייבות לבלעדיות הדדית ביחס לשיווק המוצרים לרשתות השיווק. גרין פילד מתחייבת לספק את המוצרים באופן בלעדי לדנשר. גרין פילד שומרת לעצמה את הזכות להפיץ את המוצרים לחנויות טבע. כן היא שומרת לעצמה את הזכות להפיץ מוצרים אחרים באופן עצמאי. על-מנת לוודא שכבילה זו תיאכף, מתחייבת גרין פילד שלא למכור את המוצרים לצד שלישי מחוץ לשטחי ישראל והרשות הפלסטינית, אם ידוע לה שמוצרים אלה ישווקו בחזרה לישראל.

מנגד מתחייבת דנשר (בהסתייגויות מסוימות, המפורטות בהסכם, ביחס לרכישה מספקים קיימים של דנשר) שלא למכור בישראל ובשטח הרשות הפלסטינית מוצרים מתחרים במוצרים נושא ההסכם ו/או כל מוצר אחר "אקולוגי" או "אורגני". בהסכם תניית אי-תחרות לפיה דנשר מתחייבת שלא לרכוש איזה מן המוצרים מן היצרנים שמהם מייבאת גרין פילד או מצד אחר, בתקופת ההסכם ולמשך שנתיים מתום תקופת ההסכם.

כאמור, גרין פילד מוכרת מוצרים מסוימים ללקוחות מסוימים באופן עצמאי, ואילו דנשר רשאית למכור בתנאים מסוימים מוצרים מתחרים. מכיוון שכך, הבלעדיות ההדדית בין הצדדים אינה מלאה, ולא חל על ההסדר סעיף 3(6) לחוק ההגבלים העסקיים¹.

כבילה אחרת היא התחייבות דנשר לעמוד בשווי רכישה מינימלי, המוגדר בנפרד לכל שנה משנות ההסכם. מטרתה של כבילה זו ברורה: הבטחה כי ההסכם יהיה כדאי בעבור גרין פילד, ממנה נרכשים המוצרים².

כבילות נוספות הן זכות סירוב ראשון, שההסכם מקנה לדנשר, להפיץ ולשווק בישראל וברשות הפלסטינית כל מוצר אורגני ו/או אקולוגי אחר שגרין פילד מפיצה או שתבקש להפיץ בטרטוריה; התחייבות גרין פילד למכור מוצרים המשווקים על-ידי דנשר תחת סימן המסחר המשותף לצדדים; וכן תניית אי תחרות שתחול על דנשר למשך שנתיים מסיום ההסכם אם סימן המסחר המשותף יעבור לבעלות גרין פילד עם תום ההתקשרות.

תקופת ההסכם היא עד ליום 31.12.12, והוא יתחדש מאליו לתקופות נוספות של שנתיים, אלא אם בוטל על-ידי אחד הצדדים.

---

¹ לעניין זה ראו והשוו: החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין מוצרי מעברות בע"מ לבין דיפלומט תמרוקים בע"מ, 2001 הגבלים עסקיים 3012919

² ראו והשוו: החלטה בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בין הרשת הרביעית בע"מ ואחרים, 2005 הגבלים עסקיים 5000175; אינטרס זה הוכר גם בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), תשס"ו-2006, סעיף 2(ב)(7).

4. ההסדר הכובל והשפעתו על התחרות

ענייננו בהסדר בלעדיות הדדית אנכי בשוקי המזון האורגני וההפצה. שני החששות שהסדרים מסוג זה מעוררים, ככלל, הם חשש מפני חסימת ערוצי שיווק בפני מתחריו של ספק המוצרים וחשש מפני חסימת מקורות הספקה בפני מתחריו של המפיץ.

תחום המזון האורגני בישראל, כמו בעולם כולו, נמצא במגמת התרחבות. בעולם, מזון אורגני יוצא מגדר מוצר "נישה", והוא הופך לחלק מהרגלי הצריכה של צרכנים רבים³. גם היקף הייצור של מזון אורגני בעולם, המתבטא בשטחים המוקדשים לגידול אורגני, מצוי בעלייה⁴. עם זאת, מזון אורגני עודנו מהווה חלק קטן מכלל שוק המזון בישראל, והיקף המכירות של המוצרים נושא ההסכם בישראל כיום הוא קטן.

מתחרות גדולות ובולטות בהפצת מוצרים אורגניים בישראל בכלל הן "הרדוף", שבבעלות תנובה, ו"אדמה", שבבעלות קבוצת מעברות. על המוצרים הספציפיים נושא ההסכם שבפני מתחרים בגרין פילד יצרנים ויבואנים קטנים יותר, כגון "נטורפוד".

ביחס לחלק מן המוצרים, שהיקף המכירות שלהם בישראל קטן ביותר ואינו עולה על מאה אלף ש"ח, נראה שגרין פילד היא מפיצה יחידה או כמעט יחידה שלהם בישראל. מטעם זה אין ההסכם שבפני בא בגדר כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי הפצה בלעדית), תשס"א-2001. עם זאת, מדובר, כאמור, במוצרים שהיקף המכירות שלהם בישראל מזערי, ושאינן קושי של ממש למצוא להם תחליפים מיבוא. לגבי חלק אחר מן המוצרים, כגון מיץ רימונים, נראה שגם תוצרת טבעית שאינה אורגנית יכולה להוות תחליף למוצר האורגני. כך, למשל, מחירו של מיץ רימונים טבעי אורגני זהה כמעט למחירו של מיץ רימונים טבעי שאינו אורגני.

מכל אלה נובע, כי ההסכם אינו מקים חשש לחסימת מקורות הספקה בפני חברות הפצה שתהיינה מעוניינות לחדור לתחום המזון האורגני ולהפיץ מוצרים אורגניים.

תחום ההפצה, הוא התחום השני בו נוגע ההסכם, הנו תחום תחרותי, ופועלות בו חברות רבות, קטנות וגדולות. נראה, אם כן, שהסכם בלעדיות עם חברה אחת, אשר נתח השוק שלה אינו גדול, אינו צפוי לחסום ערוצי הפצה בפני מתחריה של גרין פילד.

אשר לכבילת אי התחרות, העתידה להתקיים במשך חיי ההסכם ושנתיים נוספות אחריו: אי התחרות לאחר סיום ההסכם מוגבלת למוצרים שישווקו על-ידי הצדדים בפועל. תניית אי התחרות מותנית בכך, שהזכויות בסימן המסחר המשותף תעבורנה עם סיום ההסכם לידי גרין פילד. תנייה זו, אשר מטרתה שמירה על ערכו של סימן המסחר שבידי גרין פילד, מוגבלת בהיקף ובזמן סבירים, ולפיכך אין היא צפויה לפגוע משמעותית בתחרות בתחום ההפצה של מוצרים אורגניים.

---

³ יעל קחל, "השוק העולמי למזון אורגני, דגש מיוחד של השוק האירופי לפירות וירקות אורגניים", משרד החקלאות ופיתוח, עמ' 3

⁴ שם, 14-19

סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה יפקע ביום 15 באוקטובר 2010.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ג' בחשוון תשס"ח

15 באוקטובר 2007